

چین، المپیک و نگرانی از حضور ۲۰ هزار خبرنگار

جانانان وات

ترجمه: علیرضا تقوی
منبع: گاردین

برای شش سال است که برگزارکنندگان المپیک پکن رویدادی را برنامه‌ریزی کرده‌اند که چین را به مرکز توجهات جهانی بازی می‌گرداند. آنها از صرف هیچ هزینه‌ای مضایقه نکرده‌اند و هیچ نکته‌ای را نیز از قلم نینداخته‌اند. پکن برای نشان دادن قدرت اقتصادی رو به رشدش و جاه‌طلبی هایش ۴۴۰ میلیون دلار برای ساخت استادیوم آشیانه پرنده هزینه کرده است. برگزارکنندگان مسابقه همچنین لیستی از میهمانان نیز تهیه کرده‌اند تا آنها شاهد ظهور مجدد این تمدن قدیمی باشند. این در حالی است که برگزارکنندگان مسابقه برای سرگرم کردن میهمانان و همچنین تاکید بر روی افتتاح چین مدرن، بزرگترین شخصیت‌های هالیوود را برای کمک به طراحی و برگزاری مسئولیت‌های استخدام کرده‌اند.

اما در حالی که کمتر از ۶ ماه به آغاز بازی‌های المپیک باقی مانده این جشن تجدید حیات چین تهدیدی برای رهبری حزب کمونیست چین نیز محسوب می‌شود چون این فرصت را در اختیار منتقدان قرار می‌دهد که صدای خود را به گوش جهانیان برسانند.

"آبی ویوی" آرشیکت استادیوم به خاطر شرایط منجرکننده سیاسی در این کشور تک حزبی از شرکت در جشن افتتاحیه خودداری می‌کند. لیست مدعوین شامل نام "پرنس چارلز" دوست صمیمی دالایاما نمی‌شود. در بزرگترین ضربه علیه دولت کمونیست چین استیون اسپیلبرگ نیز از سمت مشاور هنری خودداری کرده و گفته که وجدانش به او اجازه نمی‌دهد به برگزاری رویدادی در کشوری کمک کند که از نفوذش برای پایان دادن کشتارها در دارفور استفاده نکرده است.

با این وجود رهبری چین در تلاش است تا خسارت‌های معنوی بر وجهه خود را محدود کند و مانع از تبدیل شدن تحریم اسپیلبرگ به حرکتی گسترده‌تر شود. یکی از نگرانی‌های اولیه دولت چین انتشار تدریجی اخبار بد است که گاهی اوقات به طرز ناگهانی به روند برگزاری المپیک سرایت

علیه بی‌رحمی‌ها و قساوت‌های دارفور انجام دهد.

به نظر می‌رسد که چین در نحوه پاسخ‌گویی به این چالش ناگهانی کاملاً در مانده است. رسانه‌های داخلی چین سیاسی کردن بازی‌های المپیک را سرزنش کرده‌اند، وزارت خارجه چین به طرز مبهمی درباره‌انگیزه‌های پنهانی برخی از انتقادات صحبت کرده و دولت چین نیز فشارها را بر روی فعالان داخلی که جرات کرده‌اند از المپیک به عنوان فرصتی برای بی‌اعتبار کردن حزب کمونیست استفاده کنند، به شدت افزایش داده است. "نیکلاس پاکولین" از دیده‌بان حقوق بشر در این خصوص می‌گوید: "وزارت خارجه چین کاملاً گیج شده است". پاکولین در توضیح بیشتر اظهارات خود می‌افزاید: "آنها از انتقادات دیپلمات‌های غربی و سازمان ملل متحد به خاطر نقش‌شان در سودان، برمه و کره شمالی کلافه شده‌اند؛ ولی حالا انتقادات علنی شده و در حال تبدیل شدن به یک بحران است. این شرایط در واقع زنگ بیدار باشی از خطراتی است که بازی‌های المپیک متوجه وجه جهانی چین می‌کند".

پاکولین در ادامه اظهارات خود با اشاره به اینکه بر این باور است که این تازه شروعی برای بیان نگرانی‌ها در خصوص وضعیت حقوق بشر در چین است، تصریح می‌کند: "به هر حال انتقادات از چین نباید سبب شود که برخی از پیشرفت‌های دولت چین مثل کاهش فقر و افزایش آزادی‌های شخصی که در طول چند سال گذشته بدان‌ها دست یافته را نادیده بگیریم.

این در حالی است که چین نظارت و کنترل روزنامه‌نگاران خارجی را کاهش داده و برای پاک کردن جو سیاسی سرمایه‌گذاری هنگفتی کرده است. این در حالی است که برگزارکنندگان بازی‌های المپیک چین آژانس روابط عمومی بسیار معتبر Hill Knowlton را استخدام کرده‌اند تا پاسخ استعفای اسپیلبرگ را بدهند؛ اقدامی که کمیته برنامه‌ریزی چین آن را قابل تأسف توصیف کرده است. چین تاکید می‌کند که سیاست و ورزش باید از یکدیگر تفکیک شوند و در این مورد از حمایت کمیته بین‌المللی المپیک نیز برخوردار است که بر این موضوع پافشاری می‌کند که بازی‌های المپیک نباید مکانی برای اعتراضات سیاسی باشد. با این حال به نظر می‌رسد که بسیاری از مقامات کمیته بین‌المللی المپیک از اعتباری که میزبان بازی‌ها به دست می‌آورد صرف نظر کرده‌اند و بر این باورند که رای دادن آنها به چین برای میزبانی بازی‌های المپیک باعث می‌شود که اصلاحات در این کشور با سرعت بیشتری صورت پذیرد. چیز دیگری که باعث نگرانی دولت چین شده حضور زیاد خبرنگاران در این دوره از بازی‌های المپیک است. قرار است بیش از ۲۰ هزار خبرنگار برای پوشش اخبار بازی‌ها به این کشور سفر کنند که این تعداد ۲ برابر بیشتر از تعداد ورزشکاران است. نگرانی مقامات چینی از آن است که آنها می‌توانند آزادانه در مورد هر چیزی گزارشی تهیه کنند؛ از نحوه‌ی برگزاری بازی‌ها تا وضعیت حمل و نقل که این خود می‌تواند شوک بسیار بزرگی به فرهنگ کنترل‌کننده‌ی دولت چین باشد.

می‌کند. برای مثال افتتاح استخر مکعب آب در اواخر ژانویه تحت‌الشعاع گزارش‌ها در خصوص مرگ کارگران ساختمانی قرار گرفت که میزان مرگ و میر آنها را بیش از یک سال مخفی نگاه داشته بود. هفته بعد از انتشار این خبر، پلیس امنیتی چین یکی از مخالفان سرشناس دولت چین را دستگیر کرد. "هو جیا" ۳۴ ساله که بخش اعظمی از سال ۲۰۰۶ را تحت بازداشت خانگی سپری کرده است، متهم به انتشار اطلاعاتی در خصوص پرونده‌های حقوق بشر، تظاهرات کشاورزان و سایر موضوعات حساس سیاسی است. آقای "جیا" باین اقدام خود آشکار ساخت که دولت چین به شدت در حال سرکوب مخالفان قبل از آغاز بازی‌های المپیک است. برای طرفداران حقوق بشر و مخالفان دولت چین دستگیری آقای "هو" گویاترین مثال از تشدید سختگیرانه‌ی حکومت چین بر روی مخالفان در شرایطی است که پکن خودش را برای میزبانی بازی‌های المپیک در ماه اگوست (مرداد) آماده می‌کند. تاثیر منفی چنین اقداماتی وقتی بعد بین‌المللی به خود گرفت که گروهی از بردگان جایزه صلح نوبل، سیاستمداران، اشخاص نامدار و قهرمانان سابق المپیک، نامه‌ی سرگشاده‌ای به "هو جین تائو" رئیس‌جمهور چین فرستادند و خواستار شدند که چین اقدامی